

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ**

**НЕФРОЛОГИЯ
мамандығы**

ҚР МҚБС

Ресми басылым

Ключевые слова: Государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования; образовательная программа; требования к уровню подготовки слушателей; переподготовка, повышение квалификации.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

Астана 2009

АЛҒЫ СӨЗ

1 ӨЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН ҚР Денсаулық сақтау Министрлігі Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығының медициналық және фармацевтикалық білім беру жөніндегі оқу әдістемелік секциясы.

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 26 қарашадағы № 778 бұйрығымен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН.**

3 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН.

4 Осы стандартта «Халық денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексінің нормалары және «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы жүзеге асырылған.

Осы стандартты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

фонд, клинические базы, компьютерные классы, лаборатории, приборное обеспечение, фондовые материалы), соответствующей действующим санитарно-техническим нормам и обеспечивающей проведение всех видов теоретической и клинической подготовки, предусмотренных учебным планом.

10 Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования.

10.1 Общие требования. Специалист, освоивший образовательную программу переподготовки, должен приобрести объём знаний и навыков, соответствующий требованиям настоящего стандарта, а также соответствовать квалификационной характеристике специальности «Нефрология», утвержденной приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении квалификационных характеристик медицинских и фармацевтических специальностей».

Специалист, освоивший образовательную программу циклов повышения квалификации, должен приобрести знания и навыки, соответствующие цели и содержанию конкретного цикла, а также требованиям настоящего стандарта.

10.2 Итоговая аттестация – форма контроля теоретических и клинических достижений специалиста, направленная на определение соответствия полученных им знаний, умений, навыков и компетенций требованиям настоящего стандарта. Форма проведения итоговой аттестации определяется обучающей организацией самостоятельно.

10.3 Специалистам, освоившим программы дополнительного медицинского образования, выдаётся документ установленного образца о повышении квалификации или переподготовке по специальности «Нефрология».

9 Требования к образовательной среде дополнительного медицинского и фармацевтического образования

9.1 Организация самостоятельно разрабатывает и утверждает Рабочие учебные планы переподготовки и повышения квалификации на основе Типовых учебных планов переподготовки и циклов повышения квалификации в соответствии с настоящим стандартом по специальности «Нефрология».

9.2 Образовательная программа повышения квалификации и переподготовки содержит:

- теоретическое обучение, включающее изучение базовых и профилирующих дисциплин;
- клиническое обучение;
- промежуточную и итоговую аттестацию.

9.3 Содержание образовательной программы определяется Типовыми учебными программами (дисциплины обязательного компонента), разработанными на основе настоящего стандарта по специальности «Нефрология».

Обучающая организация на основе Типовых учебных программ (дисциплин обязательного компонента) разрабатывает Рабочие учебные программы и сиλλαбусы по дисциплинам обязательного компонента и компонента по выбору, которые вместе с Рабочими учебными планами и контрольно-измерительными средствами (тестовые задания и задачи) составляют учебно-методический комплекс специальности (УМКС).

9.4 Дополнительное профессиональное образование осуществляется медицинскими организациями образования и науки, реализующими образовательные программы дополнительного образования.

9.5 Требования к кадровому обеспечению: учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводить лица, имеющие учёную степень доктора или кандидата наук по специальности «Нефрология». Для проведения занятий могут приглашаться профильные специалисты первой и высшей квалификационной категории.

9.6 Требования к учебно-методическому обеспечению: учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса должно гарантировать возможность качественного освоения слушателями образовательной программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования.

Реализация образовательной программы должна сопровождаться свободным доступом к международным информационным сетям, электронным базам данных, библиотечным фондам, компьютерным технологиям, учебно-методической и научной литературе.

9.7 Учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводиться с использованием инновационных технологий и интерактивных методов обучения.

9.8 Требования к материально-техническому обеспечению: организации, реализующие образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования, должны располагать материально-технической базой (аудиторный

МАЗМҰНЫ

1. Қолдану саласы	6
2. Нормативтік сілтемелер	6
3. Терминдер мен анықтамалар	6
4. Қысқартулар	7
5. Жалпы ережелер	7
6. «Нефрология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар	8
7. «Нефрология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар	8
8. «Нефрология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар	9
9. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру ортасына қойылатын талаптар	15
10. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар	16

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОСЫМША
БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ**

НЕФРОЛОГИЯ мамандығы

**Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру
бағдарламасының мазмұн минимумына қойылатын мемлекеттік талаптар**

Енгізу күні 01.01.2010

1 Қолдану саласы

Бұл мемлекеттік стандарт (әрі қарай – стандарт) қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламасы мазмұнының мемлекеттік міндетті минимумы мен мамандардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптарды белгілейді.

Стандарттың ережелерін ведомстволық бағыныштылығына, ұйымдық-құқықтық нысандарына, оқыту түрлеріне қарамастан біліктілік арттыру мен қайта даярлау бағдарламасын жүзеге асыратын барлық мекемелер қолдануға және сақтауға міндетті.

Стандарт Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдары бойынша білім беру бағдарламасын жасау кезінде пайдаланылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Стандартта келесі нормативтік құжаттардан сілтемелер алынды:

- «Халықтың денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексі;

- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы № 251-3 Еңбек Кодексі;

- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңы;

- «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы;

- «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 бұйрығы;

- «Медицина және фармацевтика кадрларының арттыру мен қайта даярлау Ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 11 қарашадағы № 691 бұйрығы.

3 Терминдер мен анықтамалар

Стандартта терминдер мен анықтамалар «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңына, «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын

Продолжение таблицы 3

ПДВ	Компонент по выбору
ИА	Итоговая аттестация
	Итого

Таблица 4 - Содержание образовательной программы повышения квалификации (4 недели) по специальности «Нефрология»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни
	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Актуальные проблемы нефрологии, в том числе детского возраста
	Этиология, патогенез, клиническая картина, классификация, диагностика, дифференциальный диагноз, принципы профилактики, лечения, особенности иммуносупрессивной и нефропротективной терапии, оказания неотложной помощи при патологии почек, в том числе у лиц детского возраста. Особенности ведения пациентов с нефрологической патологией на амбулаторном этапе.

Продолжение таблицы 3

	стительной почечной терапии. Показания для плановой и экстренной госпитализации больных с заболеваниями почек. Тактика ведения пациентов на гемодиализе (перитонеальном диализе). Ведение больных после трансплантации почки в условиях поликлиники. Мониторинг концентрации и коррекция иммуносупрессивных препаратов. Профилактика осложнений после трансплантации почки. Ранняя диагностика и первая помощь при неотложных состояниях больным с заболеваниями почек на догоспитальном этапе. Вопросы временной и стойкой нетрудоспособности.
ПДО05	Нефрология детского возраста
	Организация и структура нефрологической помощи детям. Особенности клинической картины, лабораторно-инструментальной и дифференциальной диагностики, лечения заболеваний почек у детей различной возрастной группы. Показания и противопоказания для заместительной терапии. Тактика ведения детей при неотложных состояниях в нефрологической практике.
ПДО06	Клинико-лабораторные методы исследования в диагностике заболеваний почек
	Обследование нефрологического больного с учетом возрастных особенностей. Исследование мочи в норме и при патологии. Функциональные почечные пробы для определения относительной плотности мочи, скорости клубочковой фильтрации (расчет по формулам Кокрофта-Голта, Шварца, Кунахана-Барота, MDRD), функционального почечного резерва. Пункционная нефробиопсия: показания, относительные и абсолютные противопоказания, подготовка больного и ведение после проведения процедуры, профилактика осложнений. Показания, относительные и абсолютные противопоказания, преимущества и недостатки визуализирующей диагностики заболеваний почек: обзорная и экскреторная рентгенография, ретроградная цистография, ангиография, УЗИ, КТ, в том числе спиральная томография, МРТ, магнитно-резонансная ангиография, радиоизотопные исследования. Молекулярная диагностика.
ПДО 07	Трансплантация почки
	Показания, относительные и абсолютные противопоказания к трансплантации почки. Подготовка реципиента, точная идентификация антигенов донора и реципиента, гистосовместимости. Принципы ведения в постоперационном периоде. Иммуносупрессия: режимы, ренальные и экстраренальные осложнения. Отторжение в раннем послеоперационном периоде. Хроническое отторжение трансплантационной почки. Экстраренальные осложнения после трансплантации.

бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысына сәйкес қолданылады.

Біліктілік – кәсіби қызметін атқаруға немесе білімін жалғастыруға арналған түлектің (бітірушінің) білімі туралы құжатында көрсетілетін кәсіби-дайындықтың деңгейі мен түрі.

Мамандық – білім туралы құжаттармен бекітілетін белгілі бір қызметтің түріне қажетті мақсатты дайындық арқылы, жұмыс тәжірибесімен игерілген білімнің, іскерлік пен дағдылардың кешені.

Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру – мемлекет пен қоғам азаматтарының білімге деген сұранысын жан-жақты қанағаттандыру мақсатында барлық деңгейдегі қосымша білім беру бағдарламаларының негізінде іске асырылатын оқыту процесі.

Тыңдаушы – қосымша медициналық және (немесе) фармацевтикалық білім бағдарламасын іске асырушы мекемеге оқуға қабылданған маман.

Қайта даярлау (мамандандыру) – басқа кәсіпті немесе мамандықты меңгеруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Біліктілік арттыру – бұрын алған кәсіби білімін, іскерлігі мен дағдыларын жалғастыруға, кеңейтуге, тереңдетуге, жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Білім беру бағдарламасы – оқу және практикалық (клиникалық) жұмыстың көлемі мен түрі, пәндер тізімі енгізілген нақты мамандық бойынша тыңдаушыларды дайындау мазмұнының жалпы сипаттамасы.

4 Қысқартулар

Стандартта келесі қысқартулар қолданылады:

- ҚБМС – қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің мемлекеттік стандарты;
- НП – негізгі пәндер;
- БП – бейіндік пәндер;
- МОӘК – мамандықтың оқу-әдістемелік кешені.

5 Жалпы ережелер

5.1 Медицина және фармацевтика кадрларының біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлау «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрлігі 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 Бұйрығымен бекітілген мамандықтар бойынша жүргізіледі.

5.2 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлаудың білім беру бағдарламаларын ведомстволық бағыныстылығы мен меншік түріне қарамастан денсаулық сақтау саласында білім беру және/немесе ғылыми қызметті жүзеге асыратын, қажетті оқу-әдістемелік, материалдық-техникалық жабдықтармен қамтамасыз етілген медициналық білім және ғылым ұйымдары іске асырады.

ПДО02	Детские болезни
	Пропедевтика детских болезней. Физиология и патология периода новорожденности. Оценка физического, нервно-психического и полового развития детей. Заболевания раннего детского возраста по программе ВОЗ «Интегрированное ведение болезней детского возраста» (ИВБДВ). Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, классификация, дифференциальный диагноз, принципы профилактики и лечения заболеваний внутренних органов с учетом доказательной медицины у детей различных возрастных групп. Диагностика, оказание первой помощи при неотложных состояниях в клинике внутренних болезней у детей. Диспансерное наблюдение.
ПДО 03	Нефрология в стационаре
	Организация и структура нефрологической службы, социально-экономические и юридические вопросы в нефрологии. Современные представления об этиологии, патогенезе, клинической картине, классификации, дифференциальной диагностике заболеваний почек (инфекции мочевых путей, тубулоинтерстициальные болезни почек, рефлюкс нефропатия, гломерулонефриты, быстро прогрессирующий гломерулонефрит, ишемическая болезнь почек, поликистозная болезнь почек, амилоидоз, почечнокаменная болезнь, подагрическая почка, ОПН, ХПН, артериальная гипертензия, нефропатии при системных заболеваниях, вирусном гепатите, диабетическая нефропатия, опухоли почек). Методы лабораторного и инструментального исследования в нефрологии. Значение пункционной нефробиопсии. Принципы терапии заболеваний почек с учетом нефропротекции, при гломерулонефритах с учетом морфологических форм и профилактики осложнений. Показания для заместительной почечной терапии (программный гемодиализ, перитонеальный диализ, трансплантация почки). Ведение пациентов после трансплантации почки. Иммуносупрессия при трансплантации почки. Осложнения после трансплантации почки. Оказание помощи при неотложных состояниях в нефрологии. Диспансерное наблюдение нефрологических больных.
ПДО 04	Нефрология на амбулаторно-поликлиническом этапе
	Организация нефрологической помощи взрослому и детскому населению на амбулаторно-поликлиническом этапе. Алгоритм лабораторно-инструментальной и дифференциальной диагностики патологии почек на догоспитальном этапе у взрослых и детей. Ранняя диагностика хронической болезни почек. Нефропротективное медикаментозное лечение. Диспансерное наблюдение пациентов с хронической почечной недостаточностью. Показания и противопоказания к заме-

5.3 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлау:

- осы стандартқа;
- медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасына;
- мамандықтардың біліктілік сипаттамасына;
- оқу- әдістемелік және бағдарламалық құжаттарға сай іске асырылады.

5.4 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламаларын меңгерген және қорытынды аттестациядан сәтті өткен тұлғаларға бекітілген үлгідегі құжат беріледі.

5.5 Стандарт ережелерінің мақсаттары:

- мамандардың біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлауға қойылатын міндетті талаптарды орындау арқылы қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің жоғары сапасына ие болу;
- қосымша кәсіптік оқытуды іске асыратын ұйымның жұмысының тиімділігін қадағалайтын бақылау жүйесін құру және оқу процесін регламенттеу.

6 «Нефрология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар

6.1 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгеруге тілек білдіруші тұлғалардың бұдан бұрынғы қажетті деңгейдегі білімі – жоғары медициналық білім, интернатура.

7 «Нефрология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар

7.1 «Нефрология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымы білім берудің мазмұнын анықтайтын, олардың сәйкестілігін айқындайтын, өлшемі мен есебін анықтайтын оқу және клиникалық жұмыстардың әр түрінен құрылады. Жұмыстың барлық түрлерінің ауқымдылығын есептеу игерілген материалдардың сағат/аптада көлемі бойынша жүзеге асырылады. Сонымен қатар, бұдан бұрынғы білім деңгейінде игерілген жинақтық сағат/апта жүйесі бар.

7.2 «Нефрология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламалары күндізгі оқу формасы арқылы жүзеге асырылады.

Мамандардың біліктілігін арттыру заңмен белгіленген тәртіп бойынша электронды және телекоммуникация құралдарының көмегімен қашықтан оқыту формасы арқылы да жүргізілуі мүмкін.

7.3 Оқытудың ұзақтығы:

- 1) қайта даярлау циклында:
 - педиатрия/терапия бейіні және жалпы дәрігерлік практика мамандықтары бойынша бұрынғы алған білімі мен еңбек өтілі болса – 1080/20 сағат/апта;
 - педиатриялық/терапиялық емес бейін мамандықтары бойынша бұрынғы алған білімі мен еңбек өтілі болса - 1350/25 сағат/апта;
- 2) біліктілік арттыру циклында – 54/1 сағат/аптадан 216/4 сағат/аптаға дейін.

Продолжение таблицы 2

ИА	Итоговая аттестация					
	Итого	54/1	108/2	162/3	234/4 и 1/3	

Таблица 3 - Содержание образовательной программы переподготовки по специальности «Нефрология»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни
	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудова́я экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО01	Внутренние болезни
	Пропедевтика внутренних болезней. Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, классификация, дифференциальный диагноз, принципы профилактики и лечения заболеваний внутренних органов с учетом доказательной медицины. Диагностика, оказание первой помощи при неотложных состояниях в клинике внутренних болезней. Экспертиза трудоспособности. Диспансерное наблюдение.

Оқу аптасының ұзақтығы 54 сағаттан 60 сағатқа дейін, оның ішінде 36-дан 40-қа дейінгісі – аудиториялық (академиялық) сағаттар, 18-20 – тыңдаушының өзіндік жұмысы. 1 академиялық сағаттың ұзақтығы 50 минут.

8 «Нефрология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар

8.1 Мамандарды дайындау деңгейіне қойылатын талаптар «Нефрология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнымен анықталады.

8.2 Білім беру міндетті компоненттен және таңдаулы компоненттен тұрады. Міндетті компонент жататын пәндердің тізімі және тиесілі сағат/аптаның ең аз көлемі осы стандарттың Типтік оқу жоспарымен анықталады (1-2 кесте). Таңдауға болатын пәндердің тізімі мен тиесілі сағат/аптаның ең аз көлемін білім беру және ғылым ұйымдары өзі бекітеді.

Таңдауға болатын компоненттің пәндері кардиологияның және аралас пәндердің жеке бөлімдерін тереңдете зерделеуді қажет етеді, сонымен бірге жұмыс берушінің болжалдары мен еңбек нарығының қажеттіліктері есепке алынады.

8.3 Ұзақтығы 4 апталық қайта даярлау циклі мен біліктілік арттыру циклдары бойынша міндетті компонент пен таңдау компонентінің ара қатынасы 50% - 50%. Біліктілік арттыру циклы 100% таңдау компонентінен тұрады, оның ұзақтығы 1 аптадан 3 аптаға дейінгі уақытты қамтиды.

8.4 Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) оқытудың ұзақтығы мен тақырыпты ұйым төменде ұсынылған негізгі тақырыптардан (бағыт) өз бетінше тандап алады.

8.5 «Нефрология» мамандығы бойынша біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) даярлаудың негізгі тақырыптары (бағыттары) мыналар:

- «Бүйректің созылмалы аурулары мен нефропротекция туралы қазіргі көзқарас»;
- «Гломерулонефриттердің асқыну механизмі»;
- «Бүйрек функциясының жіті жеткіліксіздігінің диагностикасы және емі»;
- «Нефрологиядағы, соның ішінде балалар нефрологиясындағы диагностиканың аспаптық және зертханалық әдістері»;
- «Бүйректің созылмалы ауруларының диагностикасындағы нефробиопсияның маңызы. Морфологиялық субстратқа байланысты дәрі-дәрмекпен емдеу»;
- «Бүйрек функциясының созылмалы жеткіліксіздігі бар науқастарға диагноз қою, емдеу, жүргізу»;
- «Бүйрекке арналған толықтырғыш терапия: бағдарламалы гемодиализ, перитонеальдық диализ, бүйректі трансплантациялау»;
- «Науқастарды бүйрегін трансплантациялағаннан кейін жүргізу тәсілі. Иммуносупрессиялы терапияны таңдау, коррекциялау. Асқынулардың алдын алу»;
- «Вирустық гепатитпен ауыратын науқастардың нефрологиялық патологиясына диагноз қою, емдеу»;
- «Дәнекер тіні ауруымен ауыратын науқастардың бүйрек патологиясына диагноз қою, емдеу».

8.6 «Нефрология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білімнің білім беру бағдарламасының мазмұны 3-4 кестелерге сәйкес анықталады.

1-кесте - «Нефрология» мамандығы бойынша қайта даярлаудың типтік оқу жоспары

№	Пәндердің атауы	Оқу жүктемесінің сағат/ аптамен көрсетілген көлемі*	Оқу жүктемесінің сағат/ аптамен көрсетілген көлемі**	Бақылау формасы
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	54 /1	54 /1	
МНП	Міндетті компонент	54 /1	54 /1	
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса	36/2/3	36/2/3	Сынақ
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	18/1/3	18/1/3	Сынақ
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	1026/19	1296/24	
МБП	Міндетті компонент	486/9	756/14	
МБП 01	Ішкі аурулар	0	162/3	Сынақ
МБП 02	Балалар аурулары	0	108/2	Сынақ
МБП 03	Стационардағы нефрология	108/2	108/2	Сынақ
МБП 04	Амбулаториялық-емханалық кезеңдегі нефрология	108/2	108/2	Сынақ
МБП 05	Балалар нефрологиясы	108/2	108/2	Сынақ
МБП 06	Бүйрек аурулары диагностикасындағы зерттеудің клиникалық-зертханалық әдістері	108/2	108/2	Сынақ
МБП 07	Бүйректі трансплантациялау	54/1	54/1	Сынақ
ТБК	Таңдау компоненті	540/10	540/10	Сынақтар
ҚА	Қорытынды аттестация			
	Барлығы	1080/20	1350/25	

Ескерту:

* - терапия/педиатрия бейіні және жалпы дәрігерлік практика мамандықтары бойынша

Продолжение таблицы 1

ИА	Итоговая аттестация			
	Итого	1080/20	1350/25	

Примечания:

* - для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям терапевтического/ педиатрического профилей и врачей общей практики

** - для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям нетерапевтического и непедиатрического профилей.

Таблица 2 – Типовые учебные планы циклов повышения квалификации по специальности «Нефрология»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Формы контроля			
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	0	0	0	18/1/3	
БДО	Обязательный компонент	0	0	0	18/1/3	
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни	0	0	0	12	Зачет
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	0	0	0	6	Зачет
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54/1	108/2	162/3	216/4	
ПДО	Обязательный компонент	0%	0%	0%	108/2 (50%)	
ПДО 01	Актуальные проблемы нефрологии, в том числе детского возраста	-	-	-	108/2 (50%)	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	54 /1 (100%)	108/2 (100%)	162/3 (100%)	108/2 (50%)	Зачеты

иммуносупрессивной терапии. Профилактика осложнений»;

- «Диагностика, лечение нефрологической патологии у больных вирусным гепатитом»;

- «Диагностика, лечение патологии почек у больных с заболеваниями соединительной ткани».

8.6 Содержание образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Нефрология» определяется в соответствии с таб. 3-4.

Таблица 1- Типовой учебный план переподготовки по специальности «Нефрология»

№	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях*	Объем учебной нагрузки в часах/неделях**	Формы контроля
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54 /1	54 /1	
БДО	Обязательный компонент	54 /1	54 /1	
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни	36/2/3	36/2/3	Зачет
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	18/1/3	18/1/3	Зачет
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	1026/19	1296/24	
ПДО	Обязательный компонент	486/9	756/14	
ПДО 01	Внутренние болезни	0	162/3	Зачет
ПДО 02	Детские болезни	0	108/2	Зачет
ПДО 03	Нефрология в стационаре	108/2	108/2	Зачет
ПДО 04	Нефрология на амбулаторно-поликлиническом этапе	108/2	108/2	Зачет
ПДО 05	Нефрология детского возраста	108/2	108/2	Зачет
ПДО 06	Клинико-лабораторные методы исследования в диагностике заболеваний почек	108/2	108/2	Зачет
ПДО 07	Трансплантация почки	54/1	54/1	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	540/10	540/10	Зачеты

бұрынғы білімі мен еңбек өтілі бар мамандарға арналған жоспар;

** - терапиялық/педиатриялық емес бейін мамандықтары бойынша бұрынғы білім мен еңбек өтілі бар мамандарға арналған жоспар.

2-кесте – «Нефрология» мамандығы бойынша біліктілік арттыру циклының типтік оқу жоспары

Пән циклы	Пәндердің атауы	Оқу жүктемесінің сағат/аптамен көрсетілген көлемі	Бақылау формасы			
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	0	0	0	18/1/3	
МНП	Міндетті компонент	0	0	0	18/1/3	
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелерін қоса	0	0	0	12	Сынақ
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	0	0	0	6	Сынақ
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	54/1	108/2	162/3	216/4	
МБП	Міндетті компонент	0%	0%	0%	108/2 (50%)	
МБП 01	Нефрологиядағы, оның ішінде балалар нефрологиясындағы өзекті мәселелер	-	-	-	108/2 (50%)	Сынақ
ТБК	Таңдау компоненті	54 /1 (100%)	108/2 (100%)	162/3 (100%)	108/2 (50%)	Сынақтар
ҚА	Қорытынды аттестация					
	Барлығы	54/1	108/2	162/3	234/4 және 1/3	

3-кесте - «Нефрология» мамандығы бойынша қайта даярлаудың білім беру бағдарламасының мазмұны

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау (СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса)
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ұғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Ішкі аурулар
	Ішкі аурулар пропедевтикасы. Дәлелді медицина тұрғысынан ішкі ағзалар ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, жіктемесі, сараланған диагнозы, алдын алу және емдеу принциптері. Диагностика, ішкі аурулар клиникасындағы шұғыл жағдайларда алғашқы жәрдем көрсету. Жұмысқа қабілеттілікті сараптау. Диспансерлік қадағалау
МБП 02	Балалар аурулары
	Балалар ауруларының пропедевтикасы. Жаңа туған кезеңдегі физиология мен патология. Балалардың дене, нерв-психикалық, жыныстық дамуын бағалау. ДДСҰ «Балалық шақтағы ауруларды интеграциялап жүргізу» бағдарламасы бойынша балалар аурулары (БШАИЖ). Жас ерекшелігі әртүрлі топтағы балалардың дәлелді медицина тұрғысынан ішкі ағзалар ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріні-

терапевтического и непедиатрического профилей - 1350/25 часов/недель;

2) на циклах повышения квалификации - от 54/1 до 216/4 часов/недель.

Продолжительность учебной недели составляет от 54 до 60 часов, из которых от 36 до 40 – аудиторные (академические) часы, 18-20 – самостоятельная работа слушателя. Продолжительность 1 академического часа составляет 50 минут.

8 Требования к содержанию образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Нефрология»

8.1 Требования к уровню подготовки специалистов определяются содержанием программ дополнительного медицинского образования по специальности «Нефрология».

8.2 Обучение состоит из обязательного компонента и компонента по выбору.

Перечень дисциплин обязательного компонента и соответствующие минимальные объемы часов/недель определяются Типовыми учебными планами настоящего стандарта (таб. 1-2). Перечень дисциплин по выбору и соответствующие минимальные объемы часов/недель устанавливаются организациями образования и науки самостоятельно.

Дисциплины компонента по выбору предполагают углубленное изучение отдельных разделов кардиологии и смежных дисциплин, при этом учитываются ожидания работодателей и потребности рынка труда.

8.3 Соотношение обязательного компонента и компонента по выбору на цикле переподготовки и циклах повышения квалификации продолжительностью 4 недели составляет 50% к 50%. Циклы повышения квалификации от 1 до 3 недель на 100% состоят из компонента по выбору.

8.4 Тематику и продолжительность обучения на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) организация выбирает самостоятельно из рекомендованные ниже основных тем (направлений).

8.5 Основными темами (направлениями) подготовки на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) по специальности «Нефрология» являются следующие:

- «Современные представления о хроническом заболевании почек и принципах нефропротекции»;
- «Механизмы прогрессирования гломерулонефритов»;
- «Диагностика и лечение острой почечной недостаточности»;
- «Инструментальные и лабораторные методы диагностики в нефрологии, в том числе детской»;
- «Значение нефробиопсии в диагностике хронической болезни почек. Медикаментозное лечение в зависимости от морфологического субстрата»;
- «Диагностика, лечение и ведение пациентов с хронической почечной недостаточностью»;
- «Заместительная почечная терапия: программный гемодиализ, перитонеальный диализ, трансплантация почек»;
- «Тактика ведения пациентов после трансплантации почки. Подбор, коррекция

5.3 Повышение квалификации и/или переподготовка осуществляются в соответствии с:

- настоящим стандартом;
- номенклатурой медицинских и фармацевтических специальностей;
- квалификационными характеристиками специальностей;
- учебно-методической и программной документацией.

5.4 Лицам, освоившим образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования и успешно прошедшим итоговую аттестацию, выдаётся документ установленного образца.

5.5 Положения настоящего стандарта имеют следующие цели:

- достижение высокого качества дополнительного медицинского и фармацевтического образования за счет выполнения обязательных требований к повышению квалификации и/или переподготовке специалистов;
- регламентация учебного процесса и создания системы контроля за эффективностью работы организаций, осуществляющих дополнительное профессиональное обучение.

6 Требования к лицам, получающим дополнительное медицинское образование по специальности «Нефрология»

6.1 Необходимый предшествующий уровень образования для лиц, желающих освоить образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования, – высшее медицинское образование, интернатура.

7 Требования к структуре образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Нефрология»

7.1 Структура программы дополнительного медицинского образования по специальности «Нефрология» формируется из различных видов учебной и клинической работы, определяющих содержание образования, отражает их соотношение, измерение и учет. Учет трудоёмкости всех видов работ осуществляется по объёму освоенного материала в часах/неделях. При этом действует накопительная система часов/недель, освоенных на предыдущих уровнях образования.

7.2 Программы дополнительного медицинского образования по специальности «Нефрология» реализуются через очную форму обучения. Повышение квалификации специалистов может проводиться в форме дистанционного обучения, посредством электронных и телекоммуникационных средств в установленном законом порядке.

7.3 Продолжительность обучения составляет:

- 1) на цикле переподготовки:
 - при предшествующем уровне образования и стаже работы по специальностям терапевтического/ педиатрического профилей и общей врачебной практики - 1080/20 часов/недель;
 - при предшествующем уровне образования и стаже работы по специальностям не-

3 кестенің жалғасы

	сі, диагностикасы, жіктемесі, сараланған диагнозы, алдын алу және емдеу принциптері. Диагностика, ішкі аурулар клиникасындағы шұғыл жағдайларда алғашқы жәрдем көрсету. Диспансерлік қадағалау
МБП 03	Стационардағы нефрология
	Нефрологиялық қызметті ұйымдастыру және құрылымы, нефрологиядағы әлеуметтік-экономикалық және заңи мәселелер. Бүйрек ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, жіктемесі, саралау диагностикасы туралы қазіргі көзқарас (несеп шығару жолдарының инфекциялары, бүйректің тубулоинтерстициалдық аурулары, нефропатия рефлюксі, гломерулонефриттер, жылдам үдейтін гломерулонефрит, бүйректің ишемиялық ауруы, бүйректің поликистозды ауруы, амилоидоз, бүйректас ауруы, подагралық бүйрек, БФЖЖ (бүйрек функциясының жіті жеткіліксіздігі), БФСЖ (бүйрек функциясының созылмалы жеткіліксіздігі), артериялық гипертензия, жүйелі аурулар кезіндегі нефропатиялар, вирустық гепатит, диабеттік нефропатия, бүйрек ісіктері). Нефрологиядағы зертханалық және аспаптық зерттеудің әдістері. Пункциялық нефробиопсияның маңызы. Нефропротекцияны есепке ала отырып бүйрек ауруларын, гломерулонефритте морфологиялық формаларды және асқынулардың алдын алуды ескере отырып емдеудің принциптері. Бүйрекке еселік емді қолдануға арналған көрсетілімдер (бағдарламалы гемодиализ, перитонеалдық диализ, бүйректі трансплантациялау). Бүйрегіне трансплантация жасалған пациентті бақылау. Бүйректі трансплантациялау кезіндегі им-муносупрессия. Бүйректі трансплантациялағаннан кейінгі асқынулар. Нефрологиядағы шұғыл жағдайларда көмек көрсету. Нефрологиялық науқастарды диспансерлік қадағалау.
МБП 04	Амбулаториялық-емханалық кезеңдегі нефрология
	Ересектер мен балаларға амбулаториялық-емханалық кезеңде нефрологиялық көмекті ұйымдастыру. Ересектер мен балалардың бүйрек патологиясының госпитальға дейінгі кезеңдегі зертханалық-аспаптық және саралау диагностикасының алгоритмі. Бүйректің созылмалы ауруларының ерте диагностикасы. Нефропротективті дәрі-дәрмектермен емдеу. Бүйрек функциясының созылмалы жеткіліксіздігі бар пациенттерді диспансерлік қадағалау. Бүйрекке толықтырғыш терапияны қолдануға арналған көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер. Бүйрек ауруларымен ауыратын науқастарды жоспарлы және шұғыл госпитализациялауға арналған көрсетілімдер. Гемодиализ кезінде пациенттерді жүргізу тәсілі (перитонеалдық диализде). Науқастарды бүйрегін трансплантациялағаннан кейін емханада бақылау. Концентрация мониторингі және им-муносупрессиялық препараттарды коррекциялау. Бүйрекке трансплантация жасағаннан кейінгі асқынулардың алдын алу.

	Бүйрек ауруларымен ауыратын науқастарға шұғыл жағдайларда госпитальға дейінгі кезеңде алғашқы көмек көрсету және диагнозды ерте қою. Жұмысқа уақытша және тұрақты жарамсыздық мәселелері.
МБП 05	Балалар нефрологиясы
	Балаларға нефрологиялық көмекті ұйымдастыру және құрылымы. Жас ерекшелігі әртүрлі топтағы балалардың бүйрек ауруларының клиникалық көрінісінің, зертханалық-аспаптық диагностикасының, емдеудің ерекшеліктері. Тольктырғыш терапияға арналған көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер. Балаларды нефрологиялық практикадағы шұғыл жағдайларда емдеу тәсілдері.
МБП 06	Бүйрек аурулары диагностикасындағы зерттеудің клиникалық-зертханалық әдістері
	Нефрологиялық науқастарды жас ерекшеліктерін ескере отырып тексеру. Қалыпты жағдайда және патологияда несепті тексеру. Несептің салыстырмалы жиілігін анықтау үшін алынған бүйректің функциональдық сынамалары, шумақшалық сүзілудің жылдамдығы (Кокрофт-Голт, Шварц, Кунахан-Барот, MDRD формулалары бойынша есептеу), бүйректің функциональдық резерві. Пункциялық нефробиопсия: көрсетілімдер, салыстырмалы және абсолют қарсы көрсетілімдер, науқасты дайындау және емшарадан кейін жүргізу, асқинулардың алдын алу. Көрсетілімдер, салыстырмалы және абсолют қарсы көрсетілімдер, бүйрек ауруларын визуализациялаушы диагностиканың басымдықтары мен кемшіліктері: шолу және экскреторлық рентгенография, кері бағытта қозғалатын цистография, ангиография, УДЗ, КТ, сонымен қоса спираль томография, МРТ, магнит-резонансты ангиография, радийизотопты зерттеулер. Молекулалық диагностика.
МБП 07	Бүйректі трансплантациялау
	Бүйректі трансплантациялауға арналған көрсетілімдер, салыстырмалы және абсолют қарсы көрсетілімдер. Реципиентті дайындау, донор мен реципиент антигендерінің, тін үйлесімділігінің нақты идентификациясы. Операциядан кейінгі кезеңде жүргізу принциптері. Иммуносупрессия: режимдер, ренальдық және экстраренальдық асқинулар. Ауыстырылып кондырылған бүйректі операциядан кейінгі ерте кезеңде қабылдау (ажырап қалу). Ауыстырылып кондырылған бүйректің созылмалы ажырап қалуы. Трансплантациядан кейінгі экстраренальдық асқинулар.
ТБК	Таңдау компоненті
ҚА	Қорытынды аттестация
	Барлығы

рования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

Квалификация – отражаемые в документе об образовании вид и степень профессиональной подготовленности выпускника к выполнению профессиональной деятельности или продолжению образования.

Специальность – комплекс приобретенных, путем целенаправленной подготовки и опыта работы знаний, умений и навыков, необходимых для определенного вида деятельности, подтверждаемый соответствующими документами об образовании.

Дополнительное медицинское и фармацевтическое образование – процесс обучения, осуществляемый на основе дополнительных образовательных программ всех уровней, с целью всестороннего удовлетворения образовательных потребностей граждан, общества и государства.

Слушатель – специалист, зачисленный на обучение в организацию, реализующую программы дополнительного медицинского и (или) фармацевтического образования.

Переподготовка (специализация) – форма профессионального обучения, позволяющая освоить другую профессию или специальность.

Повышение квалификации – форма профессионального обучения, позволяющая поддерживать, расширять, углублять и совершенствовать ранее приобретенные профессиональные знания, умения и навыки.

Образовательная программа – общая характеристика содержания обучения слушателей по конкретной специальности, включающая перечень дисциплин, виды и объем учебной и клинической или/и практической работы.

4 Сокращения

В стандарте применяются следующие сокращения:

- ГСДО – государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования;
- БД – базовые дисциплины;
- ПД – профилирующие дисциплины;
- УМКС – учебно-методический комплекс специальности.

5 Общие положения

5.1 Повышение квалификации и/или переподготовка медицинских и фармацевтических кадров проводится по специальностям, утвержденным приказом Министерства здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774.

5.2 Образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки реализуются медицинскими организациями образования и науки, основным видом деятельности которых являются образовательная и/или научная деятельность в области здравоохранения, имеющих необходимое учебно-методическое, материально-техническое оснащение, независимо от их ведомственной подчиненности и формы собственности.

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

Специальность: НЕФРОЛОГИЯ

**Государственные требования к минимуму содержания программ
дополнительного медицинского и фармацевтического образования**

Дата введения **01.01.2010**

1 Область применения

Настоящий Государственный стандарт (далее - стандарт) устанавливает требования к государственному обязательному минимуму содержания образовательных программ дополнительного медицинского и фармацевтического образования и уровню подготовки специалистов.

Положения стандарта обязательны для применения и соблюдения всеми организациями, реализующими программы повышения квалификации и переподготовки, независимо от их ведомственной подчиненности, организационно-правовых форм и форм обучения.

Стандарт используется при разработке образовательных программ по циклам повышения квалификации и переподготовки.

2 Нормативные ссылки

В стандарте использованы ссылки на следующие нормативные документы:

- Кодекс Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV ;
- Трудовой кодекс Республики Казахстан от 15 мая 2007 года № 251-3;
- Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III;
- Постановление Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317;
- Приказ Министра здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774;
- Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении Правил повышения квалификации и переподготовки медицинских и фармацевтических кадров» от 11 ноября 2009 года № 691.

3 Термины и определения

В стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III, постановлением Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформи-

4 кесте - «Нефрология» мамандығы бойынша біліктілік арттырудың білім беру бағдарламасының мазмұны (4 апта)

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелерін қоса
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ұғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Нефрологиядағы, оның ішінде балалар нефрологиясындағы өзекті мәселелер
	Ересектердің, сонымен бірге балалардың бүйрек патологиясында шұғыл жәрдем көрсету, этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, жіктелуі, диагностикасы, саралау диагнозы, алдын алу принциптері, емдеу, иммуносупрессиялық және нефропротективтік терапияның ерекшеліктері. Нефрологиялық патологиясы бар пациенттерді амбулаториялық кезеңде жүргізу ерекшеліктері.

9 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру ортасына қойылатын талаптар

9.1 «Нефрология» мамандығы бойынша осы стандартқа сәйкес қайта даярлау мен біліктілік арттыру циклдарының Типтік оқу жоспарының негізінде қайта даярлау

мен біліктілік арттырудың Жұмыс оқу жоспарын мекеме (ұйым) өздігінше дербес әзірлеп, бекітеді.

9.2 Біліктілік арттыру мен қайта даярлаудың білім беру бағдарламасына:

- базальқ және бейіндік пәндермен қоса теориялық білім беру;
- клиникалық білім беру;
- аралық және қорытынды аттестация енеді.

9.3 Білім беру бағдарламасының мазмұны «Нефрология» мамандығы бойынша осы стандарттың негізінде жасалған Типтік оқу бағдарламасымен (міндетті компонент пәндері) анықталады.

Білім беретін ұйым Типтік оқу бағдарламасының (міндетті компонент пәндері) негізінде міндетті және таңдау компоненті пәндері бойынша Оқу жұмыс бағдарламалары мен силлабустар жасайды. Олар Оқу жұмыс жоспарлары мен бақылау-өлшеу құралдарымен (тест тапсырмалары мен есептер) бірге мамандықтың оқу-әдістемелік кешенін (МОӘК) құрайды.

9.4 Қосымша кәсіптік білімді қосымша білім беру бағдарламасын іске асырушы білім және ғылым медициналық ұйымдары іске асырады.

9.5 Кадрмен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклында оқу сабақтары «Нефрология» мамандығы бойынша доктор немесе ғылым кандидаты ғылыми дәрежесі бар тұлғалар жүргізуі керек. Сабақты жүргізу үшін бірінші және жоғары біліктілік санағындағы профильді мамандарды шақыруға болады.

9.6 Оқу-әдістемелікпен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: оқу процесінің оқу-әдістемелік және ақпараттық қамтамасыз етуі тыңдаушылардың қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламасын сапалы меңгеру мүмкіндігіне кепіл болуы қажет. Білім беру бағдарламасын іске асыру халықаралық ақпараттық желілерге, электрондық дерек базаларына, кітапханалар қорына, компьютерлік технологияға, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге еркін қол жеткізу мүмкіндігі болуы қажет.

9.7 Біліктілік арттыру және қайта даярлау циклындағы оқу сабақтары инновациялық технологиялар мен оқытудың интерактивті әдістерін қолдану арқылы өтуі керек.

9.8 Материалдық-техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын іске асырушы мекемелерде қолданыстағы санитариялық-техникалық нормаларға сай және оқу жоспарында қарастырылған теориялық, клиникалық дайындықтың барлық түрлерін өткізуді қамтамасыз ететін материалдық-техникалық база болуы қажет (аудиториялық фонд, клиникалық базалар, компьютерлік класс, зертханалар, аспаптармен қамтамасыз ету, қор материалдары).

10 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

10.1 Жалпы талаптар. Қайта даярлаудың білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі, сондай-

СОДЕРЖАНИЕ

1. Область применения	22
2. Нормативные ссылки	22
3. Термины и определения	22
4. Сокращения	23
5. Общие положения	23
6. Требования к лицам, получающим дополнительное медицинское образование по специальности «Нефрология».	24
7. Требования к структуре образовательной программы повышения квалификации или/и переподготовки по специальности «Нефрология»	24
8. Требования к содержанию образовательной программы повышения квалификации и/или переподготовки по специальности «Нефрология»	25
9. Требования к образовательной среде повышения квалификации и/или переподготовки по специальности «Нефрология».	32
10. Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки по специальности «Нефрология»	33

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 26 ноября 2009 года № 778.

3 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ.

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Кодекса Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV и постановления Правительства Республики Казахстан «О Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

ақ «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың біліктілік сипаттамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрінің Бұйрығымен бекітілген «Нефрология» мамандығының біліктілік сипаттамасына сай болуы керек.

Біліктілік арттыру циклының білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына, нақты циклдың мақсаты мен мазмұнына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі қажет.

10.2 Қорытынды аттестация – бұл мамандардың алған білімінің, дағдылары мен іскерлігінің, біліктілігінің осы стандарттың талаптарына сай келетіндігін анықтауға бағытталған маманның теориялық және клиникалық жетістіктерін бақылау түрі. Қорытынды аттестацияны өткізу формасын ұйым өзі анықтайды.

10.3 Қосымша медициналық білімнің бағдарламаларын меңгерген мамандарға «Нефрология» мамандығы бойынша біліктілік арттыру немесе қайта даярлау туралы мемлекеттік үлгідегі құжат беріледі.

Настоящий стандарт не может быть тиражирован и распространен без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Специальность
НЕФРОЛОГИЯ

ГСДО РК

Издание официальное

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

Негізгі сөздер: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің мемлекеттік стандарты; білім беру бағдарламасы; тыңдаушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар; қайта даярлау, біліктілік арттыру.

Астана 2009